ISSN: 2383-3483; Journal of Police Medicine. 2020;9(2):111-118

Journal of Police Medicine

Journal Homepage: http://teb.police.ir/teb/

Original Article Open Access

The Role of Parental Monitoring, Self-Esteem, and Alexithymia in Prediction of High-Risk Behaviors and Companionship with Delinquent Peers in Single Parent Adolescents

Saeed Pireinaladin[1*], Farshad Mohsenzadeh[1], Kianush Zahrakar[1]

[1] Department of counseling, Faculty of Psychology & Educational Sciences, University of Kharazmi, Tehran, Iran.

ABSTRACT

Aims: Single parent adolescents can affect different aspects of their psychological, social, and individual lives, and therefore requires special attention. The purpose of the present study was to determine the role of parental monitoring, self-esteem, and alexithymia in predicting coping with delinquent peers and high-risk behaviors in single-parent adolescents.

Materials & Methods: This descriptive-correlational study was performed on single parent adolescents under the supervision of Imam Khomeini Relief Committee in Karaj, Iran in 2016. 224 single parent adolescents were selected by convenience sampling. Through the researcher's referring to the Adolescent Education Centers covered by the Karaj Relief Committee, all subjects completed the Parental Monitoring Questionnaire, Self-Esteem Scale, Affective Scale, Companionship with Delinquent Peers, and Iranian Adolescent Risk Scale. Pearson correlation and multiple regression were used for data analysis.

Findings: After removing the incomplete questionnaires, 200 questionnaires remained for statistical analysis. Mean parental surveillance components were 11.48±3.04, self-esteem 10.66±1.63, alexithymia 72.77±4.83, associating with delinquent peers 18.78±6.09 and high risk behaviors equal to 86.45±6.33was obtained. There was a significant negative correlation between parental monitoring, self-esteem, and alexithymia adolescents' association with delinquent peers, and a significant positive relationship with high-risk behaviors ($p<0.01$). Parental monitoring had a significant correlation with being with peers, and predicted 20% of the variance with being with peers ($p<0.001$). Parental monitoring had a significant and significant correlation with high risk behaviors, which alone predicted 4% of the variance in high risk behaviors ($p<0.001$).

Conclusion: The results of this study indicate the importance of parental monitoring, self-esteem and alexithymia in reducing adolescents' association with delinquent peers and their high-risk behavior.

KEYWORD: Self-esteem; Alexithymia; Single Parent;

How to cite this article
Pireinaladin S, Mohsenzadeh F, Zahrakar K. *The Role of Parental Monitoring, Self-Esteem, and Alexithymia in Prediction of High-Risk Behaviors and Companionship with Delinquent Peers in Single Parent Adolescents.* J Police Med. 2020;9(2):111-118.

***Correspondence:**
Address: Faculty of Psychology & Educational Sciences, University of Kharazmi, Shahid Mofateh Avenue, Tehran, Iran.
Postal Code: 15719-14911.
Phone: +989147566848
Tel: -
Fax: -
Mail: pireinaladin@gmail.com

Article History
Received: 11/06/2019
Accepted: 05/01/2020
ePublished: 03/04/2020

CITATION LINKS

[1] The Relationship between parental ... [2] A phenomenological study of emotional ... [3] Factors associated with mental health ... [4] The role of social factors ... [5] Adolescent substance abuse ... [6] Juvenile delinquency, welfare, justice ... [7] Romantic relationships in young adulthood ... [8] A study of the moderating effect of family ... [9] The effects of parental warmth on adolescent ... [10] Predicting the tendency to high risk behaviors ... [11] Parental monitoring and family relations ... [12] Parental control and Chinese adolescent ... [13] School, peer and family relationships and adolescent ... [14] Psychosocial maladjustment in adolescence ... [15] The role of parental maltreatment and parental ... [16] Resilience: phenomenological study ... [17] Alexithymia and its associations with depression ... [18] Alexithymic traits can explain the association between puberty ... [19] Is there any relation between alexithymia ... [20] Comparison of alexithymia, mental health ... [21] Family and demographic factors related ... [22] An Introduction to the research method ... [23] Exposure to violence, parental monitoring ... [24] Predictive factors for juvenile delinquency ... [25] Simple and multiple communication of self-esteem ... [26] Reliability and factorial validity of a Farsi version ... [27] Effects of parenting, father absence, and affiliation ... [28] Construction and assessment of psychometric features ... [29] The roles of family, school, and peer group ... [30] Alexithymia and DSM-IV personality disorder traits ... [31] Predicting changes in alexithymia of addicts ...

Copyright © 2018, Journal of Police Medicine | This open access article is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License

ISSN: 2383-3483; Journal of Police Medicine. 2020;9(2):111-118

مجله طب انتظامی

وب‌سایت مجله: http://teb.police.ir/teb/

مقاله اصلی

دسترسی آزاد

نقش نظارت والدینی، عزت‌نفس و ناگویی خلقی در پیش‌بینی رفتارهای پرخطر و هم‌نشینی با همسالان بزهکار در نوجوانان تک‌والد

سعید پیرعین‌الدین[1]*، فرشاد محسن‌زاده[1]، کیانوش زهراکار[1]

[1] گروه مشاوره، دانشکده روان‌شناسی و علوم‌تربیتی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

چکیده

اهداف: تک‌والدی نوجوانان می‌تواند بر ابعاد مختلف زندگی روانی، اجتماعی و فردی ایشان تأثیر بگذارد، به همین دلیل نیازمند توجه ویژه‌ای است. هدف از پژوهش حاضر، تعیین نقش نظارت والدینی، عزت‌نفس و ناگویی خلقی در پیش‌بینی هم‌نشینی با همسالان بزهکار و رفتارهای پرخطر در نوجوانان تک‌والد مادرسرپرست بود.

مواد و روش‌ها: این پژوهش توصیفی - همبستگی در نوجوانان تک‌والد تحت سرپرستی کمیته امداد امام خمینی(ره) شهر کرج در سال ۱۳۹۵ انجام شد. ۲۲۴ نوجوان تک‌والد به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. با مراجعه محقق به کانون‌های تربیتی نوجوانان تحت پوشش کمیته امداد شهر کرج، تمامی آزمودنی‌ها پرسش‌نامه‌های نظارت والدینی، مقیاس عزت‌نفس، ناگویی خلقی، مقیاس هم‌نشینی با همسالان بزهکار و خطرپذیری نوجوانان ایرانی را تکمیل کردند. برای تحلیل داده‌ها از آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه استفاده شد.

یافته‌ها: پس از حذف پرسش‌نامه‌های ناقص و مخدوش، ۲۰۰ پرسش‌نامه برای تحلیل آماری باقی ماند. میانگین مؤلفه نظارت والدینی ۱۱/۴۸±۳/۰۴، عزت‌نفس ۱۰/۶۶±۱/۶۳، ناگویی خلقی ۷۲/۰۷±۴/۸۳، هم‌نشینی با همسالان بزهکار ۱۸/۷۸±۶/۰۹ و رفتارهای پرخطر برابر با ۸۶/۴۵±۶/۳۳ به‌دست آمد. بین نظارت والدینی، عزت‌نفس و ناگویی خلقی در هم‌نشینی نوجوانان تک‌والد با همسالان بزهکار، همبستگی منفی معنادار و با رفتارهای پرخطر رابطه مثبت معنادار وجود داشت($p<0/01$) نظارت والدینی همبستگی بالا و معناداری با هم‌نشینی با همسالان بزهکار داشت و به تنهایی ۲۰ درصد از واریانس هم‌نشینی با همسالان بزهکار را پیش‌بینی می‌کرد ($p<0/001$). نظارت والدینی همبستگی بالا و معناداری با رفتارهای پرخطر داشت و به تنهایی ۴ درصد از واریانس رفتارهای پرخطر را پیش‌بینی می‌کرد ($p<0/001$).

نتیجه‌گیری: نتایج این پژوهش بر اهمیت نظارت والدینی، عزت‌نفس و ناگویی خلقی در کاهش هم‌نشینی نوجوانان تک‌والد با همسالان بزهکار و رفتار پرخطر ایشان دلالت دارد.

کلیدواژه‌ها: عزت‌نفس، ناگویی خلقی، تک‌والد

نحوه استناد به این مقاله

Pireinaladin S, Mohsenzadeh F, Zahrakar K. *The Role of Parental Monitoring, Self-Esteem, and Alexithymia in Prediction of High-Risk Behaviors and Companionship with Delinquent Peers in Single Parent Adolescents.* J Police Med. 2020;9(2):111-118.

نویسنده مسئول*:

نشانی: پستی دانشگاه: تهران، خیابان شهید مفتح، دانشگاه خوارزمی، دانشکده روان‌شناسی و علوم‌تربیتی.

کدپستی: ۱۵۷۱۹۱۴۹۱۱

تلفن همراه: ۰۹۱۴۷۵۶۶۸۴۸

فکس: -

پست الکترونیک:

pireinaladin@gmail.com

تاریخچه مقاله:

دریافت: ۱۳۹۸/۰۳/۲۱

پذیرش: ۱۳۹۸/۱۰/۱۵

چاپ: ۱۳۹۹/۰۱/۱۵

لینک‌های استناد

[1] The Relationship between parental ... [2] A phenomenological study of emotional ... [3] Factors associated with mental health ... [4] The role of social factors ... [5] Adolescent substance abuse ... [6] Juvenile delinquency, welfare, justice ... [7] Romantic relationships in young adulthood ... [8] A study of the moderating effect of family ... [9] The effects of parental warmth on adolescent ... [10] Predicting the tendency to high risk behaviors ... [11] Parental monitoring and family relations ... [12] Parental control and Chinese adolescent ... [13] School, peer and family relationships and adolescent ... [14] Psychosocial maladjustment in adolescence ... [15] The role of parental maltreatment and parental ... [16] Resilience: phenomenological study ... [17] Alexithymia and its associations with depression ... [18] Alexithymic traits can explain the association between puberty ... [19] Is there any relation between alexithymia ... [20] Comparison of alexithymia, mental health ... [21] Family and demographic factors related ... [22] An Introduction to the research method ... [23] Exposure to violence, parental monitoring ... [24] Predictive factors for juvenile delinquency ... [25] Simple and multiple communication of self-esteem ... [26] Reliability and factorial validity of a Farsi version ... [27] Effects of parenting, father absence, and affiliation ... [28] Construction and assessment of psychometric features ... [29] The roles of family, school, and peer group ... [30] Alexithymia and DSM-IV personality disorder traits ... [31] Predicting changes in alexithymia of addicts ...

Copyright © 2018, Journal of Police Medicine | This open access article is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License

مقدمه

خانوادهٔ پایدار به عنوان یک نهاد اساسی، تأثیر فزاینده‌ای در جامعه‌پذیری و پرورش همه‌جانبهٔ فرزندان دارد [۱]. وقتی خانوادهٔ بادوام یکی از ارکان اصلی خود را به دلایلی از دست دهد، از نظر ساختار خانوادگی گسسته شده و می‌تواند زمینهٔ بروز بسیاری از آسیب‌های روانی یا اجتماعی را منجر گردد [۲]. ازجمله این خانواده‌ها، خانواده‌هایی است که در آن یکی از والدین به دلایلی حضور ندارد و فرزندان با یکی از والدین زندگی می‌کنند. تک‌والد عنوانی است که برای این نوع از خانواده‌ها به‌کار می‌برند. در این میان، توجه به خانواده‌های تک‌والد مادرسرپرست، بسیار حائز اهمیت است؛ به‌طوری‌که طی ده سال گذشته، تعداد خانوارهای تحت سرپرستی این مادران رو به افزایش است. مادرانی که مجبور می‌شوند تمام مسئولیت‌های خانواده را برعهده بگیرند و مطابق پیشینه‌های پژوهشی، این شرایط خاص خانوادگی می‌تواند تأثیرات منفی بر نوجوانان این خانواده‌ها به همراه داشته باشد. این نوجوانان اغلب ناگزیرند به دلیل عدم حضور پدر، با چالش‌های متعددی در زندگی روبه‌رو شوند [۴-۱].

ازجملهٔ مسائلی که نوجوانان به‌ویژه تک‌والد با آن درگیر هستند، آسیب گرایش به رفتار پرخطر است؛ رفتاری که سلامت و بهزیستی فرد و جامعه را تهدید و شیوع آن در میان نوجوانان، به‌عنوان یکی از اقشار آسیب‌پذیر، از مهم‌ترین نگرانی‌های جوامع بشری است. مرور تحقیقات پیشین نیز نشان داده‌اند، نوجوانان به‌ویژه در خانواده‌های مادرسرپرست که تغییر در ساختار خانواده را تجربه کرده‌اند، رفتارهای نامناسبی همچون دزدی، پرخاشگری، گریز از مدرسه و خانه، رفتارهای جنسی، مصرف الکل و سیگار را نسبت به نوجوانان در خانواده‌های پایدار، بیشتر از خود نشان داده‌اند [۷-۵]. همچنین الگویابی و تمایل به استقلال، از دیگر تغییرات تکاملی مهم در دوره نوجوانی است که در این میان، نبودن یکی از والدین ممکن است احتمال گرایش نوجوانان به گروه‌های همسالان بزهکار به‌عنوان الگوهای جایگزین را افزایش دهد که به انجام رفتارهای ضدمدنی مانند، آسیب‌رسانی به دیگران، سوءمصرف مواد، مشروبات الکلی و حمل سلاح منجر خواهد شد [۸]. بر اساس نظریهٔ یادگیری *بندورا* و پژوهش‌های پیشین، نبود الگوی رفتاری مناسب، سیستم آشفته خانوادگی و کمبود دریافت عاطفه، می‌توانند به تمایل نوجوانان برای پیوستن به این گروه‌ها منجر گردند [۹، ۱۰].

با این حال، گاهی به دلیل عدم حضور یکی از والدین، نظارت بر رفتار فرزندان کاهش می‌یابد. نظارت والدین به عنوان یک راهبرد حفاظتی ویژه مورد استفاده قرار می‌گیرد تا اینکه والدین از فعالیت کامل فرزندانشان مطلع باشند [۱۱]. مطالعات انجام‌شده نشان می‌دهند که در خانواده‌های مادرسرپرست به دلیل تداخل وظایف و کاهش نظارت زمینه برای بروز رفتار ناهنجار و احتمال گرایش به چنین گروه‌هایی برای دریافت حمایت و استقلال، نسبت به خانواده‌های پایدار دوچندان است [۹، ۱۰، ۱۲، ۱۳]. درکنار تأثیرات بُعد نظارتی، یکی از عوامل روان‌شناختی مؤثر بر عملکرد فردی و اجتماعی نوجوانان عزت‌نفس است که به ارزش فرد نسبت به شایستگی خود در اندیشیدن و کنارآمدن با چالش‌های فردی و اجتماعی اشاره دارد [۱۴]. در این میان، شرایط خانوادگی و حمایت‌های عاطفی مستمر می‌تواند در چگونگی عزت‌نفس فرد تأثیرگذار باشد، به‌طوری که پژوهش‌های مختلف به نوعی نشان داده‌اند که تک‌والدی به‌عنوان یک پدیده خاص به دلیل غیبت طولانی والد و حمایت کمتر باعث می‌شود فرزندانشان آسیب‌های جبران‌ناپذیر عاطفی و روانی را تجربه و آن را به‌صورت فعالیت‌های ضداجتماعی یا گرویدن به جرگه همسالان ناشایست برای جبران این کمبود در خود پرورش دهند [۱۵، ۱۶].

افزون بر مؤلفهٔ روان‌شناختی عزت‌نفس، از دیگر سازه‌های روانی مهم که نیازمند بررسی در نوجوانان مادرسرپرست است، مشکل در زمینهٔ ناگویی خلقی است. معمولاً در چنین خانواده‌هایی، نوجوانان به دلیل سرکوب احساسات و عواطف، مستعد ناگویی خلقی بالایی هستند که با ویژگی‌هایی همچون ناتوانی در شناخت حالات هیجانی دیگران، ضعف همدلی و پردازش محدود، توصیف می‌شوند [۱۹-۱۷]. در زمینهٔ رابطه ناگویی خلقی در گرایش به رفتارهای پرخطر و هم‌نشینی باهمسالان ناشایست می‌توان گفت، نمره ناگویی خلقی بالا به نوعی با زندگی در خانواده‌ای با ساختار آشفته و اختلال در روابط والد- فرزندی، گرایش به رفتارهای پرخطر، انواع اختلالات روانی، علایق منفی و ناتوانی در مقابله با استرس ارتباط دارد. در مقابل، نمره ناگویی خلقی پایین با ساختار خانوادگی پایدار و زندگی در یک منطقه شهری ارتباط دارد [۲۰، ۲۱].

با توجه به مطالب ذکرشده در خصوص مشکلات پیش‌روی نوجوانان مادرسرپرست و اهمیت دوره نوجوانی در شکل‌گیری هویت، در ضرورت انجام تحقیق حاضر می‌توان گفت که مشکلات رفتاری نوجوانان تحت سرپرستی یک والد، ضمن آسیب به خود فرد نوجوان و افزایش تنش والد سرپرست، می‌تواند سبب بروز رفتارهای هنجارشکنانه همچون خشونت‌های خیابانی یا شیوع پدیده‌های خانمان‌سوزی همچون اعتیاد در جامعه شود که می‌تواند ضمن ایجاد تبعات فرهنگی- اجتماعی برای جامعه، هزینه‌های درمانی و مداخله‌ای متعددی را به معاونت‌های مرتبط همچون معاونت پیشگیری از جرم دادگستری یا معاونت اجتماعی ناجا تحمیل نماید. از همین‌رو، انجام پژوهش در این زمینه می‌تواند در شناسایی متغیرهای مرتبط با رفتارهای هنجارشکنانه در نوجوانان مؤثر باشد و مسئولان مربوطه را در اتخاذ تدابیر پیشگیرانه یاری نماید. بنابراین، پژوهش حاضر باهدف بررسی نقش نظارت والدینی، عزت‌نفس و ناگویی خلقی در پیش‌بینی هم‌نشینی با همسالان بزهکار و رفتارهای پرخطر در نوجوانان مادرسرپرست انجام شد.

مواد و روش‌ها

این مطالعه توصیفی- همبستگی در کلیه نوجوانان مادرسرپرست تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی(ره) شهر کرج در سال ۱۳۹۵ انجام شد. با توجه به تعداد جامعه که ۳۲۰ نفر بودند، برای تعیین حجم نمونه از فرمول کوکران بافاصله اطمینان ۰/۹۵ و خطای نمونه‌گیری ۰/۰۵ استفاده شد [۲۲] که درنهایت ۱۷۵ نفر برآورد گردید. برای افزایش اعتبار بیرونی، ۲۲۴ نوجوان تک‌والد به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ملاک‌های ورود به پژوهش، داشتن سن حداقل ۱۱ و حداکثر ۲۰ سال، داشتن حداقل سواد آموزشی، مذکر بودن، تک‌والد بودن و قرارگرفتن تحت سرپرستی مادر، بود. ملاک خروج از مطالعه نیز عدم رضایت افراد برای ادامه همکاری بود. پرسش‌نامه‌های ناقص و مخدوش نیز از مطالعه خارج شدند.

به منظور گردآوری داده‌ها از پرسش‌نامه‌های نظارت والدینی، عزت‌نفس، ناگویی خلقی، هم‌نشینی با همسالان بزهکار و همچنین خطرپذیری نوجوانان ایرانی استفاده شد.

پرسش‌نامه نظارت والدینی: این پرسش‌نامه هفت‌سئوالی توسط *سینگر و همکاران* ساخته شده است [۲۳] که آلفای کرونباخ ۷۷ درصد برای آن گزارش شده است. در ایران نیز پرسش‌نامه حاضر توسط *آلبوکردی و همکاران* [۲۴] ترجمه و ویژگی‌های روان‌سنجی آن بررسی و مورد تأیید قرار گرفته است. پایایی بازآزمایی این پرسش‌نامه در مطالعه ایشان ۰/۸۰ به‌دست آمده است و ضریب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۷۶ درصد گزارش شده است. در این پرسش‌نامه آزمودنی بر اساس مقیاس لیکرت از هیچ‌وقت (صفر امتیاز) تا همیشه (سه امتیاز) به آن پاسخ می‌دهد. دامنه نمرات از صفر تا ۲۱ متغیر است که نمره بالاتر، نشانگر نظارت والدینی بالایی است. در این پژوهش، ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۶ به‌دست آمد.

مقیاس عزت‌نفس روزنبرگ: این مقیاس توسط *روزنبرگ* [۲۵] به منظور ارزیابی عزت‌نفس طراحی شده است. این پرسش‌نامه را *سواری و برنا* [۲۵] به فارسی ترجمه و روی دانشجویان دانشگاه آزاد اهواز اجرا و روایی آن را از طریق محاسبه ضریب همبستگی با پرسش‌نامه عزت‌نفس آیزنگ تأیید کرده است. همچنین پایایی آن را از طریق آلفای کرونباخ، ۷۵ درصد گزارش کرده‌اند. این پرسش‌نامه دارای ده گزاره بر اساس مقیاس لیکرت است که از کاملاً موافقم (سه امتیاز) تا کاملاً مخالفم (صفر امتیاز) نمره‌گذاری می‌شود. در این مقیاس پنج سئوال (۲، ۵، ۶، ۸، ۹) به‌صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند و دامنه نمرات آن از صفر تا ۳۰ است. نمرات بالاتر از ۲۵ نشان‌دهنده عزت‌نفس بالا، نمرات بین ۱۵ تا ۲۵ نشان‌دهنده عزت‌نفس متوسط و کمتر از ۱۵ نشان‌دهنده عزت‌نفس پایین است. در این پژوهش ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۵ به‌دست آمد.

پرسش‌نامه ناگویی خلقی تورنتو: پرسش‌نامه ناگویی خلقی که *باگبی و همکاران* [۲۶] طراحی کرده‌اند، دارای ۲۰ سئوال است. این پرسش‌نامه دارای سه بُعد دشواری در تشخیص و شناسایی احساسات (۷ سئوال)، دشواری در توصیف احساسات (۵ سئوال) و تمرکز بر تجارب بیرونی (۸ سئوال) است. سئوالات بر اساس مقیاس لیکرت از کاملاً مخالفم (یک امتیاز) تا کاملاً موافقم (پنج اکتیاز) نمره‌گذاری می‌شوند و ماده‌های ۴، ۵، ۱۰، ۱۸، ۱۹ به دلیل منفی‌بودن جهت سئوال با ناگویی خلقی به شیوه معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. در این مقیاس نمره بالاتر نشان‌دهنده شدت بیشتر ناگویی خلقی است. در نسخه فارسی این پرسش‌نامه ضرایب آلفای کرونباخ برای ناگویی هیجانی کل و سه زیرمقیاس دشواری در شناسایی احساسات، دشواری در توصیف احساسات و تفکر عینی به ترتیب ۸۵ درصد، ۸۲ درصد، ۷۵ درصد و ۷۲ درصد محاسبه شده است و پایایی بازآزمایی این پرسش‌نامه در یک نمونه ۶۷نفری در دو نوبت با فاصله چهار هفته از ضریب همبستگی ۸۰ تا ۸۷ درصد برای ناگویی خلقی کلی و زیرمقیاس‌های مختلف تأیید شده است. [۲۵]. همچنین روایی هم‌زمان آن بر اساس همبستگی میان زیرمقیاس‌ها و مقیاس‌های هوش هیجانی، بهزیستی و درماندگی روان‌شناختی بررسی و مورد تائید قرار گرفته شده است [۲۵]. ضریب آلفای کرونباخ در این پژوهش ۰/۷۱ به‌دست آمد.

پرسش‌نامه هم‌نشینی با همسالان بزهکار: پرسش‌نامه هم‌نشینی با همسالان بزهکار *توسط پاسکال* و همکاران [۲۷] طراحی شده است و سئوالات آن دربارهٔ ارتباط نوجوانان با همسالانی است که رفتارهایی چون سوءمصرف الکل و مواد مخدر، شرکت در نزاع و حمل سلاح را نشان می‌دهند. این پرسش‌نامه دارای هشت سئوال است که بر اساس مقیاس لیکرت از هیچ‌کدام (صفر امتیاز) تا همه آنها (چهار امتیاز) نمره‌گذاری می‌شود. نمره کلی در این پرسش‌نامه نشانگر افزایش هم‌نشینی با همسالان بزهکار است. در مطالعه *آلبوکردی* و همکاران، پایایی و روایی نیز تائید شده و پایایی بازآزمایی آن ۰/۷۵ به‌دست آمده است. همچنین ضریب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۸۱ درصد گزارش شده است [۲۴]. ضریب آلفای کرونباخ در این پژوهش ۰/۷۴ به‌دست آمد.

مقیاس خطرپذیری نوجوانان ایرانی: این مقیاس که توسط *زاده‌محمدی* و همکاران [۲۸] طراحی شده، دارای ۳۸ سئوال است که به سنجش آسیب‌پذیری نوجوانان در زمینهٔ رفتارهای پرخطر از قبیل خشونت و رانندگی پرخطر (نُه سئوال)، مصرف مواد مخدر (۱۳ سئوال) و رابطه و رفتار جنسی (۸ سئوال) می‌پردازد. این پرسش‌نامه بر اساس مقیاس لیکرت از کاملاً مخالف (یک امتیاز) تا کاملاً موافق (پنج امتیاز) نمره‌گذاری می‌شود. نمره بالاتر نشانگر میزان خطرپذیری بیشتر است. در بررسی *زاده‌محمدی* و همکاران، روایی صوری و سازه این مقیاس تائید و ضریب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۹۳ درصد، مصرف مواد مخدر ۹۰ درصد، مصرف الکل ۹۰ درصد و رابطه و رفتارهای جنسی ۸۵ درصد به‌دست آمده است [۲۸]. ضریب آلفای کرونباخ در این پژوهش ۰/۸۵ به‌دست آمد.

به‌منظور اجرای پژوهش حاضر، پس از مراجعه به اداره کل کمیته امداد استان البرز و اخذ معرفی‌نامه و هماهنگی‌های لازم با مسئولین، موافقت لازم جهت اجرای پژوهش کسب گردید. در مرحله بعد برای جمع‌آوری اطلاعات، محقق در تاریخ‌های هماهنگ‌شده قبلی در مکان‌های معین کانون تربیتی نوجوانان تحت پوشش کمیته امداد شهر کرج که برای برگزاری آموزش‌های علمی و فرهنگی تدارک دیده‌شده بود، حضور پیدا کرد و ضمن معرفی خود پیرامون پژوهش، شرایط ورود افراد به مطالعه، اهمیت آن و لزوم دقت در پاسخگویی به سئوال‌ها و همچنین نحوه پاسخگویی به آزمودنی‌ها، توضیحاتی ارائه شد. آزمودنی‌ها به دور از اجبار با رضایت و آگاهی لازم در پژوهش مشارکت نمودند. علاوه بر کسب رضایت آنها جهت تکمیل پرسش‌نامه‌ها، به افراد محرمانه‌بودن همه اطلاعات در کل فرآیند پژوهش اطمینان داده شد. این آزمون بر روی نمونه‌های در دسترس اجرا گردید و افراد پرسش‌نامه‌های مذکور را بعد از اتمام کلاس‌های آموزشی و فرهنگی‌شان به‌صورت جمعی تکمیل نمودند.

آنالیز آماری: داده‌های گردآوری‌شده در این تحقیق با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه در سطح معناداری $p<0/01$ و در قالب نرم‌افزار SPSS 19 تجزیه‌وتحلیل شدند. برای پاسخگویی به هدف پژوهش مبنی بر نقش مؤلفه‌های پژوهش در پیش‌بینی گرایش به هم‌نشینی با همسالان بزهکار و رفتار پرخطر از تحلیل رگرسیون استفاده شد.

یافته‌ها

پس از حذف پرسش‌نامه‌های ناقص و مخدوش، ۲۰۰ پرسش‌نامه برای تحلیل آماری باقی ماند. از این تعداد نوجوان تک‌والد شرکت‌کننده در این پژوهش، ۷۳ نفر (۳۶/۵ درصد) در گروه سنی ۱۱ الی ۱۴ سال، ۶۹ نفر (۳۴/۵ درصد) در گروه سنی ۱۵ الی ۱۷ سال و ۵۸ نفر (۲۹ درصد) در گروه سنی ۱۸ الی ۲۰ سال قرار داشتند و از بین دلایل تک‌والدی، بیشترین عامل، طلاق بود (۱۱۵ نفر).

پس از بررسی پرسش‌نامه‌ها، میانگین مؤلفه نظارت والدینی ۱۱/۴۸±۳/۰۴، عزت‌نفس ۱۰/۶۶±۱/۶۳، ناگویی خلقی ۷۲/۰۷±۴/۸۳، هم‌نشینی با همسالان بزهکار ۱۸/۷۸±۶/۰۹ و رفتارهای پرخطر برابر با ۸۶/۴۵±۶/۳۳ به‌دست آمد. با توجه به ضرایب همبستگی پیرسون، بین نظارت والدینی، عزت‌نفس و ناگویی خلقی با هم‌نشینی با همسالان بزهکار همبستگی منفی معناداری وجود داشت (p<۰/۰۱). علاوه بر این بین نظارت والدینی، عزت‌نفس با رفتارهای پرخطر همبستگی معنادار منفی و بین ناگویی خلقی با رفتارهای پرخطر، همبستگی معنادار مثبت وجود داشت (p<۰/۰۱). با توجه به جدول ۱، نظارت والدینی با ضریب همبستگی ۰/۴۵۷ بیشترین همبستگی منفی را با هم‌نشینی با همسالان بزهکار و رفتارهای پرخطر داشت (p<۰/۰۱).

جدول ۱) ضرایب همبستگی پیرسون

متغیر	نظارت والدینی	عزت نفس	ناگویی خلقی
هم‌نشینی با همسالان بزهکار	-۰/۴۵۷	-۰/۳۸۹	۰/۴۳۳
رفتارهای پرخطر	-۰/۲۰۹	-۰/۱۵۵	۰/۱۸۰

نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که نظارت والدینی همبستگی بالا و معناداری با هم‌نشینی با همسالان بزهکار داشت و به تنهایی ۲۰ درصد (r^2=۰/۲۰) از واریانس هم‌نشینی با همسالان بزهکار را پیش‌بینی می‌کرد. سپس با اضافه‌شدن عزت‌نفس و ناگویی خلقی، ضریب تعیین به ترتیب به ۳۱ و ۳۶ درصد افزایش پیدا کرد که از این میزان، ۱۱ درصد سهم عزت‌نفس و ۵ درصد سهم ناگویی خلقی در پیش‌بینی واریانس هم‌نشینی با همسالان بزهکار بود. مطابق با جدول ۲، نظارت والدینی، عزت‌نفس و ناگویی خلقی در مجموع ۳۶ درصد از واریانس هم‌نشینی با همسالان بزهکار را پیش‌بینی می‌کردند (p<۰/۰۰۱).

جدول ۲) معادله رگرسیونی چندگانه گام‌به‌گام با متغیر ملاک هم‌نشینی با همسالان بزهکار

گام	متغیرهای واردشده	ضریب همبستگی چندگانه	ضریب تعیین	آماره F
اول	نظارت والدینی	۰/۴۵۷	۰/۲۰	۱۸/۹۰
دوم	عزت‌نفس	۰/۵۶۰	۰/۳۱	۱۲/۶۷
سوم	ناگویی خلقی	۰/۶۰۵	۰/۳۶	۹/۰۵

علاوه بر این، نتایج تحلیل رگرسیون گام‌به‌گام نشان داد که نظارت والدینی همبستگی بالا و معناداری با رفتارهای پرخطر داشت و به تنهایی ۴ درصد (r^2=۰/۰۴) از واریانس رفتارهای پرخطر را پیش‌بینی می‌کرد. سپس با اضافه‌شدن ناگویی خلقی و عزت‌نفس، ضریب تعیین به ترتیب به ۷ و ۹ درصد افزایش پیدا کرد که از این میزان، ۳ درصد سهم ناگویی خلقی و ۲ درصد سهم عزت‌نفس در پیش‌بینی واریانس رفتارهای پرخطر بود. مطابق با جدول ۳، نظارت والدینی، ناگویی خلقی و عزت‌نفس در کنار یکدیگر ۹ درصد از واریانس رفتارهای پرخطر را پیش‌بینی می‌کردند (p<۰/۰۰۱).

جدول ۳) نتایج معادله رگرسیونی چندگانه گام‌به‌گام با متغیر ملاک رفتارهای پرخطر

گام	متغیرهای واردشده	ضریب همبستگی چندگانه	ضریب تعیین	آماره F
اول	نظارت والدینی	۰/۲۰۹	۰/۰۴	۱۹/۲۰
دوم	ناگویی خلقی	۰/۲۷۷	۰/۰۷	۱۶/۵۵
سوم	عزت‌نفس	۰/۳۰۴	۰/۰۹	۹/۸۷

بحث

هدف از پژوهش حاضر، بررسی نقش نظارت والدینی، عزت‌نفس و ناگویی خلقی در پیش‌بینی هم‌نشینی با همسالان بزهکار و رفتارهای پرخطر در نوجوانان تک‌والد مادرسرپرست بود. بر اساس یافته‌های پژوهش بین مؤلفه نظارت والدینی با هم‌نشینی با همسالان بزهکار رابطه منفی معناداری وجود داشت و نظارت والدینی قادر به پیش‌بینی متغیر هم‌نشینی با همسالان بزهکار بود. یافته‌های این پژوهش همسو با بررسی‌های دیگر نشان داد که وقتی والدین بر رفتار فرزندان خود نظارت داشته باشند، میزان تمایل آنها به هم‌نشینی با همسالان بزهکار کاهش می‌یابد [۹، ۱۰، ۱۲، ۱۳، ۲۴]. در راستای یافته‌های پژوهش می‌توان گفت، ارتباط نوجوانان با گروه‌های هم‌سال بزهکار می‌تواند در بروز رفتارهای نابهنجار و تقویت نگرش‌های منفی از سوی آنها تأثیرگذار باشد، به‌طوری که هرچه میزان این معاشرت زیاد باشد، تعهد فرد به ارزش‌های حاکم بر گروه نیز بیشتر و درمقابل، میزان التزام آنها به خانواده و هنجارهای اجتماعی کاهش می‌یابد؛ اما واضح است که هرچه روابط خانوادگی و نظارت مستحکم باشد، می‌تواند برقراری روابط منفی را در بین جوانان کاهش دهد. برنامه‌های خانوادگی مؤثر از قبیل درمان کارکردی خانواده یا آموزش مدیریت خانواده می‌تواند تمایل به همسالان بزهکار را در نوجوانان کاهش دهد [۲۹].

یافته‌های دیگر نشان داد که بین عزت‌نفس و هم‌نشینی با همسالان، رابطه منفی معناداری وجود داشت و عزت‌نفس قادر به پیش‌بینی متغیر هم‌نشینی با همسالان بزهکار بود. این نتایج همسو با تحقیقاتی است که نشان داده‌اند نوجوانان با عزت‌نفس پایین، گرایش بیشتری برای عضویت در گروه‌های بزهکار دارند [۱۶-۱۴، ۲۴]. در تبیین این یافته می‌توان گفت نوجوانان در خانواده‌های تک‌والد به دلیل عدم برخورداری از حمایت‌های عاطفی پایدار و رابطه صمیمانه مناسب از نظر عزت‌نفس دچار آسیب و ناامیدی هستند و درنتیجه برای جبران آن و نیز به بهانه وجود عاملی تسکین‌دهنده و شخصیت‌بخش برای جذب در گروه‌های ناشایست تمایل پیدا می‌کنند و احساس خوشایند کاذبی که از این گروه‌ها به آنها دست می‌دهد، منجر به تحریک بیشتر نوجوان برای تداوم حضور خود در این گروه‌ها و آلوده‌ترشدن تدریجی وی می‌گردد.

مطابق با دیگر نتایج این پژوهش، بین ناگویی خلقی و هم‌نشینی با همسالان بزهکار رابطه منفی معناداری وجود داشت و ناگویی خلقی می‌توانست متغیر هم‌نشینی با همسالان بزهکار را پیش‌بینی کند. نتایج به‌دست‌آمده از فرضیه مذکور با تحقیقاتی که نشان داده‌اند افراد دارای ناگویی خلقی ویژگی‌هایی همچون؛ اضطراب، سلامت روانی پایین، همدلی پایین در عملکرد اجتماعی و درون‌گرایی و محبوبیت کمتر دارند، تا حدی همسو است و این ویژگی در خانواده‌های دارای نوجوانان مادرسرپرست نسبت به

خانواده‌های دو والدینی که تجربه برخورداری از محیط هیجانی مطلوب و فرصت ابراز و واکنش به هیجانات طرف متقابل را نداشته‌اند، بالاتر است [۲۳-۱۸]. به عبارتی وقتی فرد نتواند اطلاعات هیجانی دریافت‌شده را در مورد بررسی قرار دهد، از نظر عاطفی و شناختی دچار آشفتگی شده و مشکلاتی را در سطح درون‌فردی و برون‌فردی تجربه می‌کند. از نظر *دریک* و *ویهول* [۳۰] افراد مبتلا به ناگویی خلقی، نیاز بالایی به استقلال از دیگران دارند که این از بی‌اعتمادی به دیگران ریشه می‌گیرد. بنابراین در تبیین یافته فوق می‌توان گفت که نوجوانان تک‌والدی که ناگویی خلقی بیشتری دارند، به‌طور نامناسبی هیجان‌های خود را ابراز می‌کنند و در جلب حمایت دیگران و تعاملات اجتماعی با آنها دچار مشکل هستند و کمتر به گروه‌های اجتماعی کشیده می‌شوند و درنتیجه میزان هم‌نشینی پایین این نوجوانان با همسالان بزهکار و غیربزهکار قابل توجیه است و با افزایش ناگویی خلقی سطح مشکلات بین فردی و بروز انواع بیماری‌های روانی نیز بیشتر می‌شود.

یافته‌های پژوهش نشان داد بین نظارت والدینی و رفتارهای پرخطر در نوجوانان تک‌والد رابطه منفی معناداری وجود داشت و نظارت والدینی توانایی پیش‌بینی متغیر رفتارهای پرخطر را نیز داشت. نتایج به‌دست‌آمده با تحقیقاتی که نشان داده‌اند کنترل مؤثر والدین بر رفتار فرزندان، خود عامل مهمی در پیشگیری و کاهش رفتارهای مخاطره‌آمیز است، مرتبط است [۱۳-۹]. در ارتباط با این تبیین می‌توان گفت، والدینی که روابط مناسبی با نوجوانان خود دارند، از لحاظ هیجانی به آنان نزدیک و نقش الگویی را برای کودکان خود ایفا می‌کنند و این در خانواده‌های تک‌والد مادرسرپرست به دلیل تداخل وظایف و فرصت کمتر برای پرداختن به این مسئله، بسیار نیازمند توجه ویژه است و این نقش نظارتی به‌عنوان یک عامل مهم در بروز رفتار پرخطر در نظریه‌های جرم‌شناسی انکارنشدنی است و مؤلفه‌ای مهم در رشد فرزندان و پیش‌بین قوی در جلوگیری از رفتارهای پرخطر در نوجوانان است.

یافته دیگر پژوهش نشانگر این بود که بین عزت‌نفس و رفتارهای پرخطر، رابطه منفی معناداری وجود داشت و عزت‌نفس قادر به پیش‌بینی متغیر هم‌نشینی با همسالان بزهکار بود. نتایج به‌دست‌آمده از این یافته با تحقیقات دیگران همسو است که بیان کرده‌اند، نوجوانانی که عزت‌نفس پایینی دارند، به احتمال بیشتر به ارتکاب رفتارهای نابهنجار تمایل پیدا می‌کنند و از آنجایی که میزان عزت‌نفس در نوجوانان مادرسرپرست به دلیل عدم دریافت تأیید و توجه کافی از سوی مادر به دلیل انباشت وظایف پایین است، میزان گرایش آنان به این رفتارها دوچندان است [۱۵، ۱۶]. در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت، در صورتی‌که افراد از عزت‌نفس بالایی برخوردار باشند، توانایی شناخت ضعف و توانمندی‌های خود، کنترل رفتار و شناخت موقعیت‌های خطرآفرین را خواهند داشت و درنتیجه، احتمال انجام رفتارهای پرخطر نیز در آنها کاهش می‌یابد.

آخرین مسئله پژوهش نشان داد که بین ناگویی خلقی و رفتارهای پرخطر، رابطه مثبت معناداری وجود داشت و ناگویی خلقی قادر به پیش‌بینی متغیر رفتارهای پرخطر بود. یافته این پژوهش با تحقیقاتی که معتقدند ناگویی خلقی به عنوان نارسایی در درک و توصیف هیجان باعث می‌شود، برخی افراد آمادگی رفتارهای پرخطر همچون مصرف مواد، تکانش‌گری و ارتکاب جرم را داشته باشند، مرتبط است [۲۱, ۳۱]. در تبیین این یافته می‌توان چنین گفت که نوجوانان تک‌والد مادرسرپرست به دلیل تجربه شوک‌های روانی شدید و ابراز هیجانی پایین و روابط اجتماعی نامناسب، ناگویی خلقی بالایی را تجربه می‌کنند که به ایجاد مشکلاتی در روابط بین‌فردی، پردازش هیجانات، حوادث استرس‌زای زندگی و آسیب‌پذیری فرد در برابر آنها می‌شود و به دنبال آن، استفاده نادرست از مکانیسم‌های مقابله‌ای ناکارآمد احتمال گرایش فرد به سوءمصرف مواد و الکل و دیگر رفتارهای پرخطر را افزایش می‌دهد [۲۱]. در تبیینی دیگر می‌توان گفت، چون نوجوانان تک‌والد دارای ناگویی خلقی بالا، قادر به درک و پردازش هیجان‌های پیچیده نیستند و اغلب هیجانات ساده را تجربه می‌کنند، درنتیجه برای غلبه بر چنین حالت یکنواخت به رفتارهای پرخطر و تنش‌زا که هیجان بالایی را به دنبال دارند، روی می‌آورند؛ به‌طوری‌که می‌توان گفت این صفت، همبستگی بالایی با آمادگی منفعلانه فرد برای انجام رفتارهای نابهنجار دارد.

به‌طور کلی نتایج این تحقیق نوعی بینش در رابطه با مسائلی که نوجوانان مادرسرپرست با آن مواجه‌اند، ارائه کرد. زندگی این نوجوانان تحت تأثیر شرایط خانوادگی و نیز ویژگی‌های روانی قرار می‌گیرد؛ به نحوی که موجب می‌شود احساس ناامنی و طرد، روابط فردی ضعیف و گرایش به رفتارهای نامناسب از خود نشان دهند. بدون تردید مهم‌ترین بستر برای فرد، کانون خانواده است که متأسفانه امروزه تحت تـأثیر چالش‌های متعددی قرار گرفته است. تک‌والدی به ویژه مادرسرپرست، پدیده‌ای است که خواه‌ناخواه در حال افزایش است و فرزندان بیشتری از نعمت خانواده‌های باثبات محروم می‌شوند. از این‌رو پرداختن به آسیب‌های این خانواده‌ها و ارائه حمایت و راهکارهایی از قبیل توجه بیشتر والد سرپرست نسبت به فرزند خود، توجه مددکاران و مجریان حوزه آسیب‌های اجتماعی نسبت به آموزش روش‌های تربیتی مناسب و توانمندسازی روان‌شناختی با استفاده از شیوه‌های شناختی و رفتاری در راستای بهبود این خانواده‌ها در رویارویی با مشکلات فراوانی که پیش روی دارند، بسیار بااهمیت است.

از آنجایی که این پژوهش فقط در نوجوانان تک‌والد مادرسرپرست تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی شهر کرج انجام شد، برای تعمیم نتایج در جوامع دیگر باید جوانب احتیاط رعایت گردد. از آنجایی که این پژوهش توصیفی و مقطعی بود و داده‌های به‌دست‌آمده به‌صورت خودگزارشی بود، ممکن است در پاسخ به آنها سوگیری وجود داشته باشد که به عنوان محدودیت پژوهش مطرح می‌شود. پیشنهاد می‌شود این پژوهش بر روی دختران نیز انجام گردد و نقش عوامل خانوادگی و روانی در سایر متغیرها و مسائلی که نوجوانان با آنها درگیر هستند نیز مورد بررسی قرار گیرد.

نتیجه‌گیری

نوجوانانی که به دلایلی تحت سرپرستی مادر قرار دارند، متغیرهای نظارت والدینی، عزت‌نفس و ناگویی خلقی نقش مهمی در گرایش آنها به هم‌نشینی با همسالان بزهکار و رفتارهای پرخطر دارند. بنابراین مطالعه حاضر اهمیت توجه به عوامل خانوادگی و روان‌شناختی در گرایش نوجوانان تک‌والد به رفتارهای نابهنجار را مورد تأکید قرار می‌دهد که ضرورت توجه مسئولان و خانواده‌ها در اتخاذ تدابیر پیشگیرانه مطلوب از نوجوانان را خاطرنشان می‌سازد.

تشکر و قدردانی: بدین‌وسیله از مسئولین کمیته امداد امام خمینی(ره) شهر کرج و کلیه نوجوانان تحت پوشش این سازمان برای همکاری ارزشمند آنها در اجرای این پژوهش قدردانی می‌نماییم.
تأییدیه اخلاقی: این مقاله برگرفته از پایان‌نامه مقطع کارشناسی ارشد نویسنده اول در رشته مشاوره خانواده در دانشگاه خوارزمی تهران با کد ۲۳۰۵۲۵۴ است و کلیه اصول اخلاقی مربوط به تحقیقات بر روی نمونه‌های انسانی رعایت و مجوزهای لازم از مراجع ذی‌صلاح اخذ گردید.
تعارض منافع: بدین وسیله نویسندگان مقاله تصریح می‌نمایند که هیچ‌گونه تعارض منافعی در قبال مطالعه حاضر وجود ندارد.
سهم نویسندگان: سعید پیرعین‌الدین (نویسنده اول)، ارائه ایده و طراحی مطالعه، جمع‌آوری داده،تحلیل آماری داده؛ فرشاد محسن‌زاده (نویسنده دوم)، ارائه ایده و طراحی مطالعه، تفسیر داده؛ کیانوش زهراکار (نویسنده سوم)، تفسیر داده؛ همه نویسندگان در نگارش اولیه مقاله و بازنگری آن سهیم بودند و همه با تأیید نهایی مقاله حاضر، مسئولیت دقت و صحت مطالب مندرج در آن را می‌پذیرند.
منابع مالی: هیچ‌گونه کمک‌هزینه مالی برای انجام این تحقیق دریافت نشده است.

References

1- Nawaz S, Ali U, Najmussaqib A, Ahmed M, Rehna T. The Relationship between parental rejection and social skills among children of single parents. european online journal of natural and social sciences. 2019;8(2):195-202.
2- Zamani-Zarchi MS, Gholamali Lavasani M, Ejei J, Hosseinzadeh Oskouei A, Samadi Kashan S. A phenomenological study of emotional and subjective experiences of children of divorce. JRPH. 2018;12(1):24-36.
3- Khazaeian S, Kariman N, Ebadi A, Nasiri M. Factors associated with mental health and its relation with health-promoting lifestyle in female heads of households: a cross-sectional study. Iran Red Crescent Med J. 2018;20(11):1-8.
4- Ghorbani A, Jomenia S. The role of social factors (family, school, peer group) in socialization of students in Golestan province. JAS. 2018;29(2):113-28.
5- Moradi P, Fathali Lavasani F, Dejman M. Adolescent substance abuse and family environment: a qualitative study. Int J High Risk Behav Addict. 2019;8(2):1-7.
6- Young S, Greer B, Church R. Juvenile delinquency, welfare, justice and therapeutic interventions: a global perspective. BJPsych Bull. 2017;41(1):21-9.
7- Lee, SA. Romantic relationships in young adulthood: parental divorce, parent-child relationships during adolescence, and gender. J Child Fam Stud. 2019;28(2):411-23.
8- Gao Y, Yu Y, Kin NT. A study of the moderating effect of family functioning on the relationship between deviant peer affiliation and delinquency among Chinese adolescents. AASoci. 2013;3(3):178-85.
9- Yun HJ & Cui M. The effects of parental warmth on adolescent delinquency in the United States and South Korea: a cross-cultural perspective. J Youth Adolescence. 2019;1(1):1-10.
10- mehrabi H, mahmoodi F, Molavi H. Predicting the tendency to high risk behaviors based on religious beliefs, emotion seeking, environmental polution and media among female students. know Res Applied Psychol. 2017;17(2):4-14.
11- Strunin L, Rosa Díaz-Martínez L, Díaz-Martínez A, Heeren T, Winter M, Kuranz S, Solís-Torres, C. Parental monitoring and family relations: associations with drinking patterns among male and female Mexican students. Addict Behav. 2015;51(1):143-51.
12- Wang Y, Tian L & Huebner ES. Parental control and Chinese adolescent smoking and drinking: the mediating role of refusal self-efficacy and the moderating role of sensation seeking. Child Youth Serv Rev. 2019;102(C):63-72.
13- Moore GF, Cox R, Evans RE, Hallingberg B, Hawkins J, Littlecott HL, Long SJ, et al. School, peer and family relationships and adolescent substance use, subjective wellbeing and mental health symptoms in Wales: a cross sectional study. Child Ind Res. 2018;11(6):1951-65.
14- Riquelme M, Garcia OF, Serra E. Psychosocial maladjustment in adolescence: parental socialization, self-esteem, and substance use. Annals Psychol. 2018;34(3):536-44.
15- Kokkalera S, Marshall CE and Marshall IH. The role of parental maltreatment and parental social control on self-reported violent offending in Indonesia and the U.S.: does gender make a difference? Societies. 2018;8(2):1-25.
16- Kartika Y. Resilience: phenomenological study on the child of parental divorce and the death of parents. ASSR. 2017;3(9):1035-42.
17- Hemming L, Haddock G, Shaw J and Pratt D. Alexithymia and its associations with depression, suicidality, and aggression: an overview of the literature. Front in Psychiatry. 2019;10(203):1-7.
18- van der Cruijsen R, Murphy J, Bird G. Alexithymic traits can explain the association between puberty and symptoms of depression and anxiety in adolescent females. PLoS ONE. 2019;14(1):1-17.
19- Castañeda López E, Cecilia Peñacoba P, Benito Moreno S. Is there any relation between alexithymia in parents and children? effects on children's quality of life. Rev Electron Investig Psicoeduc Psigopedag. 2018;16(1):103-27.
20- Mofradnejad N. Comparison of alexithymia, mental health and academic performance of high school girl students in divorced and normal families with control of socioeconomic status. JoN TE. 2014;10(2):120-40.
21- Janiec M, Toś M, Bratek A, Rybak E, Drzyzga K, Kucia K. Family and demographic factors related to alexithymia in Polish students. APP. 2019;1:22–7.
22- Hafeznia MR. An Introduction to the research method in humanities. Tehran: Samt Publication; 2019. 420 p.
23- Singer MI, Flannery DJ, Guo S, Miller D. Leibbrandt S. Exposure to violence, parental monitoring, and television viewing as contributors to children's psychological trauma. J Community Psychol. 2004;32(2):489-504.
24- Alboukordi S, Nazari A, Nouri R, Khodadadi S. Predictive factors for juvenile delinquency: the role of

family structure, parental monitoring and delinquent peers. IJCST.2012;5(1):770-7.
25- Savari K, Borna MR. Simple and multiple communication of self-esteem, loneliness and self-expression with shyness. J social psychol. 2011;5(17):53-62.
26- Besharat MA. Reliability and factorial validity of a Farsi version of the 20-item Toronto Alexithymia scale with a sample of Iranian students. Psychol Rep.2007;101(1):209-20.
27- Paschall MJ, Ringwalt CL, Flewelling RL. Effects of parenting, father absence, and affiliation with delinquent peers on delinquent behavior among African-American male adolescents. Adolescence. 2002;38(149):15-34.
28- Zademohammadi A, Ahmadabadi Z, Heydari M. Construction and assessment of psychometric features of Iranian adolescents risk-taking scale. Ijpcp. 2011;3(17):218- 25.
29- Aliverdinia A, Setareh S. The roles of family, school, and peer group in students delinquency; a study. Sociological Cultural Studies. 2014;4(4):79-103.
30- DeRick A, Vanheule S. Alexithymia and DSM-IV personality disorder traits in alcoholic inpatients: a study of the relation between both constructs. Pers Individ Dif. 2007;43(7):119-29.
31- Narimani M, Pouresmali A. Predicting changes in alexithymia of addicts from their spiritual intelligence. J Fundam Ment Health. 2014;16(1):3-11.